

Euroopa Andmekaitseenõukogu dokumendid

**Euroopa Andmekaitseenõukogu dokument
koordineeritud jõustamisraamistiku kohta
määruse (EL) 2016/679 alusel**

Vastu võetud 20. oktoobril 2020

Versioonid

Versioon 1.1	4. oktoober 2021	Olulise vea parandamine
Versioon 1.0	20. oktoober 2020	Dokumendi vastuvõtmine

KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Selgitus

Koordineeritud jõustamisraamistikuga nähakse ette struktuur Euroopa Andmekaitsekoostöö nõukogu järelevalveasutuste korduvate iga-aastaste tegevuste koordineerimiseks (dokumendis nimetatakse seda lühivalt „koordineerimistegevuseks“). Iga-aastaselt koordineerimistegevuses keskendutakse eelnevalt kindlaksmääratud teemale ning see võimaldab järelevalveasutustel antud teemaga kokkulepitud meetodikat kasutades tegeleda. Koordineeritud jõustamisraamistik ise on alus menetluslikule korrale, mille raames koordineerimistegevus toimub (edaspidi „reeglistik“).

Eesmärgid

Koordineeritud jõustamisraamistiku eesmärk on hõlbustada paindlikul, kuid kooskõlastatud viisil ühismeetmete võtmist alates ühisest teadlikkuse suurendamisest ja teabe kogumisest kuni lauskontrolli ja ühiste uurimiseni. Iga-aastase korduva koordineerimistegevuse eesmärk on edendada vastavust, tõhustada andmesubjektide võimalusi oma õiguste kasutamiseks, suurendada teadlikkust ja/või parandada järelevalveasutuste teadmisi.

Õiguslik alus

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 61 lõike 1 kohaselt kehtestavad järelevalveasutused meetmed omavaheliseks tõhusaks koostööks. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 57 lõike 1 punktis g tehakse järelevalveasutustele ülesandeks teha koostööd teiste järelevalveasutustega, sealhulgas jagades neile teavet ja osutades abi, et tagada isikuandmete kaitse üldmääruse ühetaoline kohaldamine ja täitmise tagamine.

Koordineeritud jõustamisraamistiku ja isikuandmete kaitse üldmääruse VII peatüki vaheline seos

Ühtse kontaktpunkti mehhanismi koordineeritud jõustamisraamistik ei mõjuta ning seda kohaldatakse andmete piiriülese töötlemise korral alati. Vastastikust abi (isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 61) võib iga-aastase koordineerimistegevuse vahendina kasutada, kuid võimaluse korral tuleks piirduda selle vabatahtliku vormiga. Võimalik on kasutada ka ühisoperatsioone (isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 62) meetodikana iga-aastase koordineerimistegevuse korraldamiseks, kuid kasutada võib ka teisi, vähem ametlikke meetodikaid.

Ajakava

Põhimõtteliselt, ja kui ressursid seda võimaldavad, hõlmab koordineerimistegevus ühe aasta pikkust ajavahemikku. Kui koordineeritud jõustamisraamistik võetakse vastu 2020. aasta teises kvartalis, määratakse esimese koordineerimistegevuse keskne temaatika 2020. aasta viimases kahes kvartalis, koordineerimistegevus viiakse läbi 2021. aasta esimeses ja teises kvartalis ning lõplik aruanne koostatakse ja uus koordineerimistegevus valmistatakse ette 2021. aasta kolmandas kvartalis.

Sisukord

1	Sissejuhatus	6
2	Mida koordineeritud jõustamisraamistik endast kujutab?	6
2.1	Koordineeritud jõustamisraamistiku tsükkel	7
2.2	Õiguslik alus ja pädevuse jaotumine	8
2.3	Seos isikuandmete kaitse üldmääruse koostöömehhanismidega	8
2.3.1	Ühtse kontaktpunkti mehhanism.....	10
2.3.2	Vastastikune abi	10
2.3.3	Ühisoperatsioonid	10

Euroopa Andmekaitsekoogu,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (edaspidi: „isikuandmete kaitse üldmäärus“)) artikli 70 lõike 1 punkti u,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)) artikli 61 lõiget 1 ja artikli 57 lõike 1 punkti g,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingut, eriti selle XI lisa ja protokoll nr 37, mida on muudetud 6. juuli 2018. aasta EMP ühiskomitee otsusega nr 154/2018,

võttes arvesse oma töökorda,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE DOKUMENDI.

1 SISSEJUHATUS

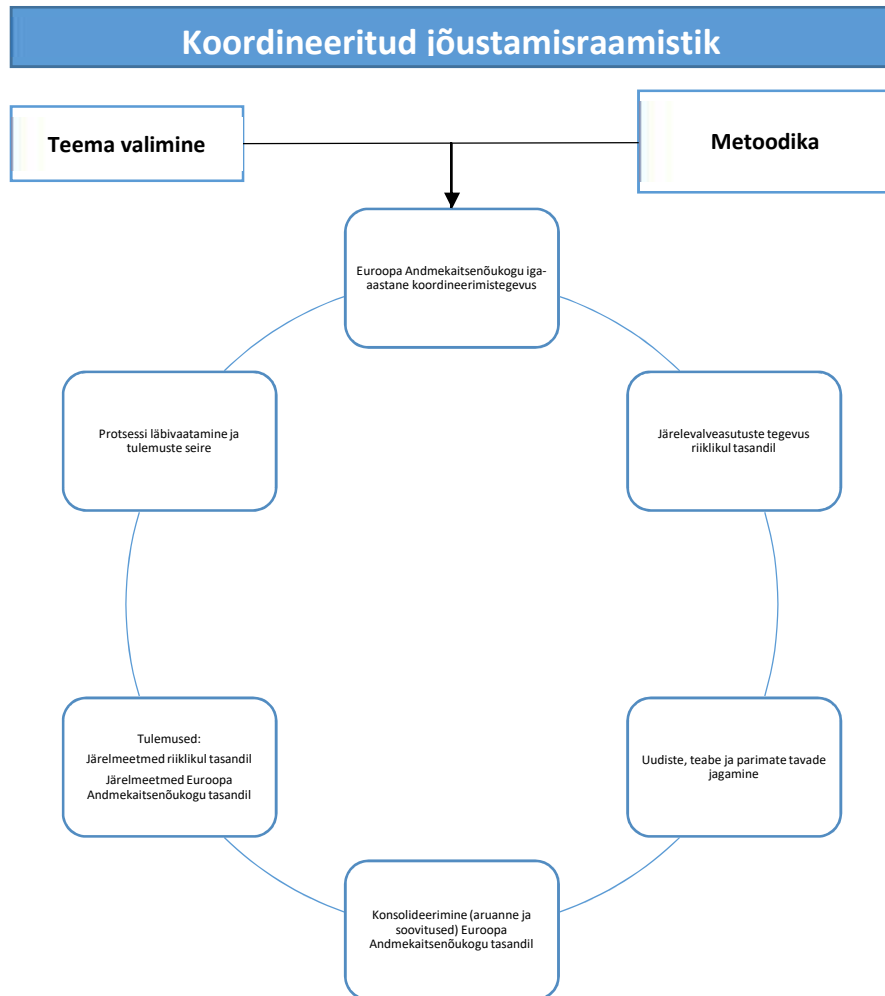
1. Euroopa Andmekaitseenõukogu on sõltumatu Euroopa asutus, mille ülesanne on tagada andmekaitsereeglite ühtne kohaldamine kõikjal Euroopa Liidus ning edendada koostööd ELi andmekaitseasutuste vahel. Andmekaitseenõukogu liikmeteks on järelevalveasutuste juhid ja Euroopa Andmekaitseinspektor või nende esindajad.
2. Alates 25. maist 2018 kehtiva isikuandmete kaitse üldmääruse järelevalve ja jõustamine on kõigi järelevalveasutuste ülesanne. Isikuandmete kaitse üldmäärus kaitseb põhiõigust isikuandmete kaitsele ning hõlbustab isikuandmete vaba liikumist (isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 1). Sellel eesmärgil sisaldab isikuandmete kaitse üldmäärus andmesubjektide mitmeid õigusi ning sellega seatakse vastutavatele ja volitatud töötajatele kohustused nii andmesubjektide õiguste austamise kui ka turvalisusega seotud tehniliste ja korralduslike meetmete valdkonnas. Isikuandmete kaitse üldmäärusega antakse järelevalveasutustele põhiline roll nende sätete järgimise järelevalves ning kohustus teha andmete vaba liikumise valdkonnas liikmesriikide vahel ametiasutustega koostööd ja tagada oma otsuste ühtsus, nii et tulemuseks on ühtlustatud Euroopa andmekaitseruum.
3. Euroopa Andmekaitseenõukogu toetab ühtset lähenemisviisi järjepidevusmenetluste, regulaarsete kohtumiste ja (asutusesiseste) suuniste kaudu. Lisaks rõhutatakse isikuandmete kaitse üldmääruses riiklike järelevalveasutuste vahelist koostööd ning nähakse ette ühtse kontaktpunkti mehhanism üksikujuhtumitega tegelemise jaoks. Käesoleva dokumendiga kehtestatud koordineeritud jõustamisraamistik toetab ja arendab edasi isikuandmete kaitse üldmääruse koostöömehhanisme. Vastupidi reageerivale tegevusele (näiteks kaebuste menetlemine) peaks koordineeritud jõustamisraamistikust lähtuv tegevus olema ennetav.

2 MIDA KOORDINEERITUD JÕUSTAMISRAAMISTIK ENDAST KUJUTAB?

4. Koordineeritud jõustamisraamistikuga nähakse ette **struktuur Euroopa Andmekaitseenõukogu järelevalveasutuste korduvate iga-aastaste tegevuste kooskõlastamiseks** (dokumendis nimetatakse seda lühivalt „koordineerimistegevuseks“). Iga-aastases koordineerimistegevuses keskendutakse eelnevalt kindlaksmääratud teemale, mis võimaldab järelevalveasutustel sellega kokkulepitud meetodikat kasutades tegeleda.
5. Koordineeritud jõustamisraamistik on alus, millele iga-aastane koordineerimistegevus tugineb (koordineerimistegevuse reeglistik). Koordineeritud jõustamisraamistiku eesmärk on hõlbustada paindlikul, kuid kooskõlastatud viisil mitmesuguste ühismeetmete võtmist alates ühisest teadlikkuse suurendamisest ja teabe kogumisest kuni lauskontrolli ja ühiste uurimisteni. See aitab lõppkokkuvõttes kaasa isikuandmete kaitse üldmääruse jõustamisele, tagades kodanike õigused ja vabadused ning vähendades andmekaitsevaldkonnas uut tehnoloogiatel põhinevatest teenustest tulenevat ohtu.

2.1 Koordineeritud jõustamisraamistik

6. Koordineeritud jõustamisraamistiku tsükli, sealhulgas iga-aastast koordineerimistegevust, võib kujutada järgmiselt:

7. Nagu skemaatiliselt ülevaatele näha, on koordineeritud jõustamisraamistik struktuur, milles iga-aastane koordineerimistegevus saab toimuda. Euroopa Andmekaitse nõukogu valib igal aastal koordineerimistegevuse jaoks teema ning lepib kokku selle metoodika. Pärast seda määravad riiklikud järelevalveasutused iga-aastase koordineerimistegevuse riikliku rakendamise ulatuse ja viivad selle ligikaudu aasta jooksul ellu. Koordineerimistegevuses osalemine ei ole ühelgi aastal kohustuslik, kuid teema ja metoodika valimise otsused peaksid olema nii kaasavad kui võimalik, et igas kokkulepitud iga-aastasest koordineerimistegevuses osaleks võimalikult palju järelevalveasutusi.
8. Valitud iga-aastase koordineerimistegevuse jooksul jagavad riiklikud järelevalveasutused uusi teateid edenemise kohta, asjakohast teavet ning võimaluse korral parimaid tavasid. Kõik riiklikud leiud konsolideeritakse Euroopa Andmekaitse nõukogu tasandil aruandesse, milles osalevad järelevalveasutused annavad soovitusi iga-aastase tegevuse järelemeetmete kohta (näiteks riikliku tasandi jõustamise või Euroopa Andmekaitse nõukogu tasandi suuniste järelemeetmete kohta). Kui koordineerimistegevus on toimunud ning soovitused on esitatud, vaatavad osalevad

järelevalveasutused protsessi kui terviku läbi, et koordineeritud jõustamisraamistikku parandada ning järgmiste aastate koordineerimistegevust lihtsustada. Kui soovitatakse järelmeetmeid, jälgitakse ka nende meetmete rakendamist.

2.2 Õiguslik alus ja pädevuse jaotumine

9. Koordineeritud jõustamisraamistiku kohaselt toimuv iga-aastane koordineerimistegevus viiakse ellu isikuandmete kaitse üldmääruse alusel ja ulatuses¹. Seetõttu jäävad kohaldamisalast välja teised asjakohased ELi õigusaktid (näiteks direktiiv 2016/680). Nii tegevuse rakendusala (mis mittevastavustega saab andmesubjektide õiguste parimaks kaitsmiseks tegeleda) kui ka võimalike meetmete õiguslik alus määratakse kindlaks isikuandmete kaitse üldmääruse kohaselt. Selles mõttes peaks olema iseenesestmõistetav, et Euroopa Andmekaitsekoostöö nõukogu ja riiklike järelevalveasutuste mis tahes tegevus peaks kuuluma isikuandmete kaitse üldmääruse sisulisse ja territoriaalsesse kohaldamisalasse. Selleks piiritlevad koordineeritud jõustamisraamistiku ja iga-aastase koordineerimistegevuse isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 2 (sisuline kohaldamisala) ja artikkel 3 (territoriaalne kohaldamisala).
10. Koordineeritud jõustamisraamistiku õiguslik alus on sätestatud artikli 57 lõike 1 punktis g, mis annab riiklikele järelevalveasutustele pädevuse teha „koostööd teiste järelevalveasutustega, sealhulgas jagades neile teavet ja osutades abi, et tagada käesoleva määruse ühetaoline kohaldamine ja täitmise tagamine“. Iga-aastaselt koordineerimistegevuses osalevad riiklikud järelevalveasutused tegutsevad oma nõuandvate, järelevalve- ja teadlikkuse suurendamise ülesannete alusel, mis on sätestatud isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 57 lõikes 1 ja artikli 58 lõikes 3. Lisaks, kui järelevalveasutused otsustavad kasutada uurimisvolitusi või rakendada meetmeid, võivad nad seda teha isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõigete 1 ja 2 alusel.
11. Pädevuste jaotamisel Euroopa Andmekaitsekoostöö nõukogu ja riiklike järelevalveasutuste vahel lähtub koordineeritud jõustamisraamistik sellest, et isikuandmete kaitse üldmääruse uurimisülesanded ja jõustamine on riiklike järelevalveasutuste pädevuses (vrd isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 58) ning Euroopa Andmekaitsekoostöö nõukogu ülesanne on tagada isikuandmete kaitse üldmääruse järjepidev kohaldamine (vrd isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 70). Selleks vastutavad uurimiste ja jõustamise järelmeetmete eest oma jurisdiktsioonides ainult riiklikud järelevalveasutused. Euroopa Andmekaitsekoostöö nõukogu pakub omakorda platvormi riiklike tegevuste jagamiseks ja kombineerimiseks ning võtab vastutuse, kui iga-aastase koordineerimistegevuse tulemused tingivad vajaduse suuniste või soovitude järele valdkondades, mida käsitletakse isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 70 lõikes 1.

2.3 Seos isikuandmete kaitse üldmääruse koostöömehhanismidega

12. Koordineeritud jõustamisraamistik ja iga-aastane koordineerimistegevus ei piira isikuandmete kaitse üldmääruse koostöö- ja järjepidevusmehhanismide toimimist ning Euroopa Andmekaitsekoostöö nõukogu ja

---

¹ Viiteid isikuandmete kaitse üldmäärusele ja riiklikule järelevalveasutusele tuleb mõista viidetena ELi andmekaitsemäärusele (määrus 2018/1725) ja Euroopa Andmekaitseinspektorile seoses tema osalemisega koordineeritud jõustamisraamistikus.

riiklike järelevalveasutuste muid ülesandeid ja volitusi. Mis tahes lauskontrolli korral tuleks arvestada Euroopa Andmekaitsekoostöö ja riiklike järelevalveasutuste pädevuste jaotumist, kasutades võimalikult hästi mõlemale antud ülesandeid ja pädevusi.

2.3.1 Ühtse kontaktpunkti mehhanism

13. Ühtse kontaktpunkti mehhanism reguleerib koostööd vastutavate järelevalveasutuste vahel piiriülese andmetöötamise valdkonnas ELis. Ühtse kontaktpunkti mehhanismil on kaks eesmärki: i) võimaldada vastutavatel asutustel ja volitatud töötajatel pöörduda järelevalveasutuse kui keskse kogu Euroopa Liitu hõlmava kontaktpunkti poole ja ii) pakkuda asjaomastele isikutele kohalik organ, kellel on vajalikud volitused ja pädevused, et aidata neil oma andmekaitseõigusi kasutada. Kui teatud töötlemist mõistetakse piiriülese töötlemisena isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 4 punkti 23 tähenduses, on ühtse kontaktpunkti kohaldamine kohustuslik – ka siis, kui piiriülene töötlemine tuvastatakse iga-aastase koordineerimistegevuse käigus. Kui see juhtub, tuleks järgida piiriüleste juhtumite käsitlemiseks kehtestatud korda ning parim tegutsemisviis tuleks määrata iga juhtumi korral eraldi.
14. Kuna iga-aastane koordineerimistegevus ei tohiks tekitada ebamõistlikku koormust vähestele juhtivatele järelevalveasutustele ning kuna kõigil osalevatel järelevalveasutustel peaks olema pädevus uurida asjaomaseid vastutavaid/volitatud töötajaid, ei tohiks algusest peale kavatsus olla käivitada ühtse kontaktpunkti mehhanism iga-aastase koordineerimistegevuse raames. Olenevalt koordineerimistegevuse ulatusest võib siiski olla võimalik, et ühtse kontaktpunkti mehhanism muutub sellegipoolest kohaldatavaks, näiteks juhul, kui avastatakse, et uurimise all olev vastutav/volitatud töötaja tegeleb teemakohase andmete piiriülese töötlemisega. Kui see juhtub, tuleks järgida piiriüleste juhtumite käsitlemiseks kehtestatud korda ning parim tegutsemisviis tuleks määrata iga juhtumi korral eraldi. Tuleks meeles pidada, et sellistel juhtudel võib isikuandmete kaitse üldmääruse artikleid 61 ja 62 kasutada vahenditena (vastleitud) juhtiva järelevalveasutuse ebavajaliku koormuse leevendamiseks.

2.3.2 Vastastikune abi

15. Kohustus anda vastastikust abi kehtib kõigil juhtudel, kui järelevalveasutus vajab teise järelevalveasutuse abi oma ülesannete täitmiseks. Põhimõtteliselt reguleerib isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 61 taotluse saanud järelevalveasutuse kohustusi ning nende kohustuste täitmata jätmise tagajärgi. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 61 kohaldamiseks artikli 61 kohaldamiseks ei ole vaja andmete piiriülest töötlemist.
16. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 61 ja koordineeritud jõustamisraamistik on kaks eri vahendit. Esimene võimaldab järelevalveasutustel seoses konkreetsete probleemide/juhtumitega üksteiselt abi paluda. Teine hõlbustab eri järelevalveasutustel uurida samal ajal sama küsimust asjaomastes riikides ning sätestab raamistiku, mille alusel järelevalveasutused saavad tulemusi arutada ja kavandada järgmisi etappe. Isikuandmete kaitse üldmääruse artiklit 61 saab siiski kasutada vahendina koordineeritud jõustamisraamistikus, et jagada tulemusi osalevate järelevalveasutuste vahel või küsida teavet – eelkõige *vabatahtlikku* vastastikust abi, mis on kättesaadav siseturu infosüsteemis. Osalemise vabatahtliku olemuse tõttu tuleks koordineeritud jõustamisraamistikus vältida ametliku vastastikuse abi menetluse algatamist ning artiklis 61 esitatud menetlusjuhendi kohaselt tuleks piirduda juhtumitega, kus mitteametlikku taotlust ei ole võimalik esitada.

2.3.3 Ühisoperatsioonid

17. Isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 62 sätestatakse järelevalveasutuste ühisoperatsioonide, sealhulgas ühiste uurimiste ja ühise jõustamise tagamise meetmete reeglid. Ühisoperatsioon toimub

siis, kui kaks või enam järelvalveasutust ühendavad jõud ühiselt kokkulepitud eesmärgi saavutamiseks. Selleks teevad järelvalveasutused kättesaadavaks oma vahendid, sh oskused ja töötajad. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 62 kohaldamisala ei piirdu piiriüleste juhtumitega.

18. Koordineeritud jõustamisraamistiku eristamiseks artikli 62 kohasest ühisoperatsioonist on oluline meeles pidada, et koordineeritud jõustamisraamistik on laiem raamistik, mis võimaldab järelvalveasutustel eelnevalt kindlaks määratud probleemi oma vastavatel riiklikel tasanditel eri meetodikatega uurida. Sellise meetodika näited on ühise uuringu, lauskontrolli või teadlikkuse suurendamise kampaania korraldamine. Ühe meetodina võib kasutada ka ühisoperatsiooni korraldamist isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 62 tähenduses. Koordineeritud jõustamisraamistik on seega kõikehõlmav raamistik, mis võimaldab kasutada isikuandmete kaitse üldmääruse artiklit 62 vahendina iga-aastase koordineerimistegevuse jaoks. Sellel põhjusel ühisoperatsioone käesolevas dokumendis täpsemalt ei käsitleta.

Euroopa Andmekaitsekomitee nimel

eesistuja

(Andrea Jelinek)